

**Buletin informațional
privind situația epidemiologică prin HIV
în perioada ianuarie - septembrie 2013**

Infecția cu HIV în Republica Moldova continuă să prezinte o problemă prioritară de sănătate publică, care se menține sub supraveghere și monitorizare permanentă. Supravegherea epidemiologică și activitățile de prevenire pentru monitorizarea și evaluarea situației epidemiologice asupra infecției cu HIV/SIDA pe perioada ianuarie – septembrie 2013 au fost efectuate în conformitate cu Programul Național de prevenire și control al infecției HIV/SIDA și ITS pentru anii 2011 – 2015, actele legislative și normative.

Conform datelor IMSP SDMC, pe parcursul 9 luni, 2013 au fost depistate 518 cazuri noi de infecție cu HIV (2012 - 572 cazuri), inclusiv în teritoriile de est ale republicii - 181 (2012 - 206). Cazuri SIDA au fost confirmate la 154 persoane (2012 - 232).

Cazurile de diagnostic de laborator „Infecția cu HIV„ au fost înregistrate după cum urmează: mun. Chișinău – 78; or. Tiraspol – 74; mun. Bălți – 49; or Bender – 18; raionul Slobozia - 39; Rîbnița – 31; Ștefan Vodă și Grigoriopol – câte 14; Anenii Noi – 13; Basarabeasca – 10; Hîncești, Comrat, Cimișlia și Ungheni – câte 9; Căușeni, Criuleni, Rîșcani și Sînjerei câte 8; Florești, Orhei și Rezina câte 7; Calarași, Șoldănești, Ialoveni, Briceni și Nisporeni câte 6; Cahul, Soroca, Drochia, Dondușeni, și Ciadîr Lunga câte 5; Edineț, și Fălești câte 4; Strășeni, Cantemir, Glodeni, Telenești, Vulcănești, Camenca câte 3; Dubăsari, Ocnița și Taraclia câte 2; Leova un caz.

În adresa Guvernului Republicii Moldova a fost expediată nota informativă privind realizarea Programului Național de profilaxie și control al infecției HIV/SIDA și infecțiilor cu transmitere sexuală, pentru perioada anului 2012.

În adresa Direcției Sănătății a Consiliului mun. Chișinău, Secției Sănătății Primăriei mun. Bălți, Direcției Sănătății și Protecției Sociale U.T.A. Găgăuzia, Centrelor de Sănătate Publică, Instituțiilor medico-sanitare publice republicane, municipale și raionale, Centrelor de sănătate prietenoase tinerilor, Organizațiilor non-guvernamentale în domeniul HIV/SIDA a fost expediată nota informativă „Situația epidemiologică în infecția HIV și măsurile de redresare„.

La data de 24 aprilie a fost organizată “Ziua specialistului” pentru medicii epidemiologi ai CSP teritoriale, unde au fost abordate subiectele: Situația epidemiologică în infecția HIV/SIDA. Tendințele și pronosticul; Unele aspecte în supravegherea epidemiologică a infecției cu HIV prin prizma ordinului MS RM nr. 790 din 08.08.12 „Cu privire la regulile de examinare și supraveghere medicală pentru depistarea contaminării cu virusul imunodeficienței umane (maladia SIDA)„; Organizarea și efectuarea măsurilor de prevenire a infecției cu HIV în contextul

realizării Programului național de prevenire și control a infecției HIV/SIDA și ITS pentru anii 2011-2015.

În cadrul seminarelor de instruire pentru fortificarea capacităților de supraveghere și răspuns la riscurile de sănătate publică de origine biologică organizate pentru medicii epidemiologi în perioada 16.03. – 09.10.2013, au fost instruiți medicii epidemiologi din CSP teritoriale în supravegherea epidemiologică a infecției HIV de generația a II-a și prevenirea în populația cheie.

Pentru racordarea la sistemele informaționale europene și în scop de asigurare a supravegherii epidemiologice a infecției HIV, în luna septembrie a fost finisată completarea bazei de date privind cazurile noi, înregistrate pe parcursul anului 2012, prin intermediul programului computerizat TESSy și validată la centrul european de control al maladiilor EURO CDC.

Pe parcursul perioadei de referință au fost elaborate, examinate la seminarul de profil "Patologie infecțioasă" și Consiliul de experți ai Ministerului Sănătății următoarele materiale informative: "Ghidul Național și Manualul Operațional în supravegherea epidemiologică de generația a II-a a infecției HIV/SIDA în Republica Moldova", Ghidul "Prevenirea primară a infecției cu HIV,, și instrucțiunea „Prevenirea infecției cu HIV în populațiile cheie”.

În cadrul congresului specialiștilor din domeniul sănătății publice și managementului sanitar din Republica Moldova, desfășurat la 25, 26 octombrie de către specialiștii CNSP au fost prezentate 2 comunicări – „Coinfecția HIV/TB – problemă prioritară de sănătate publică”, "Evaluarea serviciilor medicale femeilor infectate cu HIV în timpul sarcinii" și un poster "Analiza accesibilității și satisfacției populației RM la serviciile de consiliere și testare voluntară”.

În teritoriile administrative se realizează în continuare programele teritoriale de prevenire și control al infecției HIV/SIDA și infecțiilor cu transmitere sexuală, activează comisii teritoriale. CNSP a evaluat realizarea Programului Național și a Programelor teritoriale de prevenire și control a infecției HIV/SIDA/ITS, îndeplinirea actelor legislative și normative în HIV/SIDA, depistarea și testarea la marșerii HIV, efectuarea măsurilor antiepidemice și profilactice, profilaxia intraspitalicească a infecției cu HIV, a efectuat activități educaționale și de comunicare, a acordat suport consultativ și metodic cu deplasarea în 10 teritorii (raioanele Soroca, Drochia, Florești, Șoldănești, Cimișlia, Ciadâr-Lunga, Ocnîța Briceni, Cahul și mun. Bălți.).

Activitățile principale ale Programelor teritoriale sunt promovarea modului sănătos de viață, formarea comportamentului sigur și inofensiv, extinderea activităților de prevenire în rândul populației, inclusiv al populației cheie, populației mobile, extinderea accesului la servicii de consiliere și testare voluntară, diagnostic, tratament, îngrijiri și suport.

Consilierea și testarea voluntară este acordată în 62 cabinete de consiliere și testare voluntară, gratis, de personal medical instruit în acest domeniu.

Un rol important în promovarea modului sănătos de viață, prevenirea infecției cu HIV în rândul tinerilor, inclusiv cu risc sporit de infectare HIV le revine Centrelor de Sănătate Prietenoase Tinerilor. Pentru specialiștii centrelor respective au fost desfășurate 3 ateliere în “ Instruirea specialistilor (consilierilor) în consilierea pre- și post- testare la HIV a adolescenților și tinerilor ”.

Lucrătorii medicali sunt actorii cei mai importanți în realizarea activităților de prevenire HIV în rândul populației. Aceștia sunt implicați în desfășurarea convorbirilor, prelegerilor, organizarea seminarelor, meselor rotunde, elaborarea, editarea și distribuirea materialelor informaționale, buletinelor sanitare, participarea la realizarea lunarelor, săptămânilor, decadelor, zilelor mondiale.

În Centrul Național de Sănătate Publică au fost acordate 431 consultații telefonice la subiectele infecției cu HIV la linia telefonică verde 080080808.

Pentru persoanele cu risc sporit de infectare în republică sunt în derulare 14 proiecte, inclusiv: 5 proiecte – prevenirea infecției cu HIV și ITS printre UDI cu acoperirea a 23 localități; 2 proiecte - prevenirea infecției cu HIV și ITS printre deținuții UDI cu acoperirea a 12 penitenciare; 3 proiecte – terapia de substituție cu Metadonă, care acoperă 2 localități și 7 penitenciare; 3 proiecte - prevenirea infecției cu HIV și ITS printre LSC cu acoperirea a 4 localități; 1 proiect - prevenirea infecției cu HIV și ITS în comunitatea LGBT cu acoperirea a 2 localități.

În perioada de raportare a fost realizată Campania Națională dedicată Zilei Internaționale de comemorare a persoanelor decedate de SIDA cu implicarea organizațiilor guvernamentale și non-guvernamentale în cadrul căreia au fost organizate și desfășurate: Caravana Auto „Pentru Viață” , publicații, emisiuni radiofonice și cicluri de emisiuni tematice la televiziune; acțiuni în școli, licee, gimnazii; întruniri cu organizațiile rețelei societății civile active în domeniul HIV/SIDA/ITS; clipuri video, spectacole, înscenări, concursuri al fotografiilor, posterelor și eseurilor, „mese rotunde”, etc.

Vicedirector CNSP

Ștefan Gheorghită